

Брюксел, 22.5.2017 г.
COM(2017) 506 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

**относно Националната програма за реформи на Естония за 2017 г.
и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония
за 2017 г.**

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно Националната програма за реформи на Естония за 2017 г.

и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Естония за 2017 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия²,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент³,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа⁴, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2017 г. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение⁵, в който Естония не е посочена като държава членка, за която ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. и приета от Съвета на 21 март 2017 г.⁶

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² COM(2017) 506 final.

³ P8_TA(2017)0038, P8_TA(2017)0039 и P8_TA(2017)0040.

⁴ COM(2016) 725 final.

⁵ COM(2016) 728 final.

⁶ ОВ C92/01, 24.3.2017 г., стр. 1.

- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Естония следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, която е отразена в препоръка 1 по-долу.
- (3) Докладът за Естония за 2017 г.⁷ беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Естония в изпълнението на специфичните за държавата препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Естония през предходните години, както и напредъкът на страната по националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“.
- (4) На 28 април 2017 г. Естония представи своята програма за стабилност за 2017 г., а на 4 май 2017 г. своята национална програма за реформи за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид в програмите на държавите членки при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в законодателството, уреждащо ЕСИ фондовете⁸, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните специфични за държавата препоръки, Комисията може да поиска от държава членка да преразгледа и измени съответните си програми за ЕСИ фондовете. Комисията предостави допълнителни насоки за прилагането на тези правила⁹.
- (6) Спрямо Естония понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството намали средносрочната бюджетна цел до структурно салдо в дефицит в размер на 0,5 % от БВП. Правителството планира да премине от общ бюджетен излишък от 0,3 % от БВП през 2016 г. до дефицит от 0,5 % от БВП през 2017 г. и 0,8 % от БВП през 2018 г. Според прогнозите в програмата за стабилност това отговаря на структурен излишък от 0,2 % от БВП през 2017 г. и дефицит от 0,5 % от БВП през 2018 г., с което се спазва средносрочната бюджетна цел. Въз основа на преизчисленото¹⁰ структурно салдо обаче, дефицитът се очаква да възлезе на 0,1% от БВП през 2017 г. и 0,8% от БВП през 2018 г., т.е. под новата средносрочна бюджетна цел. Според програмата за стабилност brutният държавен дълг се предвижда да остане под 10 % от БВП през 2017 г. и 2018 г. Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози е реалистичен за 2017 г. и 2018 г., но е благоприятен за следващите години от програмата. В същото време съществуват рискове, свързани с хипотезите за прираста на приходите от различните нови данъчни мерки, които влизат в сила през 2018 г.

⁷ Работен документ на службите на Комисията SWD (2017) 72 final.

⁸ Член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁹ SOM(2014) 494 final.

¹⁰ Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл, без еднократните и другите временни мерки, преизчислено от Комисията ползвайки общоприетата методика.

- (7) Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се предвижда структурното салдо да отбележи дефицит от 0,3% от БВП през 2017 г., което остава над средносрочната бюджетна цел. За 2018 г. на Естония се препоръчва да се придържа към средносрочната бюджетна цел. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от известно отклонение от това изискване. Като цяло Съветът е на мнение, че Естония трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки, за да гарантира постигане на съответствие през 2018 г.
- (8) Естония предприе действия, за да осигури предоставянето и достъпността на висококачествени услуги, включително социални услуги на местно равнище, като част от своята реформа на местното управление. По-специално, Естония прие Закона за административната реформа с цел да улесни създаването на жизнеспособни местни общини, които могат да финансират своите собствени дейности, да планират развитие и растеж и да предоставят качествени услуги. Тя успешно се справи с фазата на доброволно сливане на местни общини и понастоящем прилага Закона за социалните грижи. Все още не са предприети някои ключови стъпки за приключване на реформата на местното управление. Все още се преразглежда схемата за финансиране на общините. Все още са в процес на изготвяне са допълнителни законодателни актове относно отговорностите и разделянето на задачите между общините и централното държавно управление. Приемането на тези предложения е от решаващо значение, за да се гарантира предоставянето на качествени обществени услуги в области като образованието, социално-възпитателната работа с младежта, здравеопазването и транспорта.
- (9) Разликата в заплащането на жените и мъжете в Естония е спаднала от 28,3 % през 2014 г. на 26,9 % през 2015 г., но все още е сред най-големите в Съюза. Правителството предприема стъпки за допълнително намаляване на разликата в заплащането на жените и мъжете. По-специално, бе приет и се изпълнява План за благосъстоянието за периода 2016—2023 г. за отстраняване на половата сегрегация на пазара на труда и за борба със стереотипите. Все още предстои да бъде прието изменението на Закона за равенството между половете, което да възложи на инспекциите по труда задачата да наблюдават по-отблизо равенството между половете в частния сектор. Преразглеждането на системата за родителския отпуск, което да позволи по-гъвкаво вземане на родителски отпуск, също е в процес на разглеждане. Законодателното изменение все още не е прието.
- (10) В Естония неравенството в доходите е голямо. Съотношение между доходите на най-богатите 20 % от домакинствата и на най-бедните 20 % се е увеличил от 5,4 през 2012 г. на 6,2 през 2015 г. и вече сред седемте най-големи в ЕС. Изглежда, че основният двигател е голямата дисперсия на заплатите в резултат на силния ръст на доходите сред най-квалифицираните. В абсолютни стойности равнището на доходите на най-бедните 10 % от домакинствата изостана от нарастването на средните доходи, което води до проблеми с адекватността на мрежата за социална сигурност. Важен фактор е, че обезщетенията (особено пенсиите, социалните помощи и обезщетенията за безработица) не следват темпото на увеличение на пазарните доходи. Това доведе и до постепенното увеличаване на равнището на риска от изпадане в бедност от 15,8 % през 2010 г. до 21,6 % през 2015 г. Значителни усилия бяха положени за превръщането на данъчната система в прогресивна от 2018 г. нататък, по-специално за лицата с ниски доходи, чрез повишаване на

необлагаемата база на системата за доходното облагане на физическите лица.

- (11) Разходите на предприятията в областта на научните изследвания, технологиите и иновациите през 2015 г. са се увеличили на 0,69 %, но цялостното им равнище остава под средното за ЕС равнище от 1,3 %. Делът на високотехнологичните и основани на знанието предприятия остава ограничен, а броят на новите докторанти е малък. През последните години ръстът на заплатите постоянно надвишаваше повишаването на производителността, което засегна печалбите и по този начин занижи растежа на инвестициите. Намалените инвестиции в технологичното развитие могат да доведат до това добавената стойност на износа, особено на стоките, да се увеличи по-малко от очакваното, и представлява риск за растежа на производството. Обемът на договорните научни изследвания между академичните среди и предприятията се е увеличил през 2015 г. Сътрудничеството между двата сектора остава обаче ограничено въпреки мерките, предприети от правителството. Естония подобри допълнително своята делова среда, но продължителността на производствата по несъстоятелност и процентът на събираемост за обезпечените кредитори продължават да бъдат пречки пред инвестициите. През 2016 г. започна проект за подобряване на уредбата за несъстоятелността с цел процедурата да стане по-бърза и по-ефикасна, както и за подобряването на процента на успешните молби. Измененията на законодателната уредба обаче все още не са приети.
- (12) В контекста на европейския семестър Комисията изготви подробен анализ на икономическата политика на Естония и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност, националната програма за реформи и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Естония през предходните години. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Естония, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнището на ЕС към бъдещите национални решения.
- (13) Предвид тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност и неговото мнение¹¹ е отразено в препоръка 1 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Естония да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

1. Провежда своята фискална политика в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, което означава да остане да се придържа към средносрочната бюджетна цел през 2018 г. Да осигури по-добра адекватност на мрежата за социална сигурност. Да предприеме мерки за намаляване на разликата в заплащането между половете, по-специално чрез подобряване на прозрачността на възнагражденията и да преразгледа системата за родителски отпуск.
2. Да насърчава частните инвестиции в научноизследователската дейност, технологиите и иновациите, включително чрез мерки за укрепване на сътрудничеството между академичните среди и предприятията.

¹¹ В съответствие с член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*